

การเปรียบเทียบความตั้งใจและปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความตั้งใจเลือกศึกษาวิชาชีพการพยาบาลของ
นักเรียนมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 6 ในเขตภาคตะวันออกเฉียง
ในปีการศึกษา 2547 กับปีการศึกษา 2553

Comparing the Intentions and Influencing Factors to Enroll in a Nursing Program
among Senior High School Students in the Eastern Region of Thailand in the
Academic Year 2004 and 2010

มณฑนา เหมชะญาตี¹, รัชชนก สิทธิเวช², ศุภกิจ เฉลิมกิตติชัย³,

¹ ภาควิชาการพยาบาลอนามัยชุมชนและจิตเวชศาสตร์ วิทยาลัยพยาบาลพระปกเกล้า จันทบุรี

² ภาควิชาพื้นฐานการพยาบาลและบริหารวิชาชีพ วิทยาลัยพยาบาลพระปกเกล้า จันทบุรี

³ งานเทคโนโลยีและสารสนเทศ วิทยาลัยพยาบาลพระปกเกล้า จันทบุรี

บทคัดย่อ

วิชาชีพการพยาบาลเป็นวิชาชีพหนึ่งที่ขาดแคลนผู้ปฏิบัติทั้งในประเทศไทยและทั่วโลก การเลือกเข้าศึกษาในวิชาชีพนี้ของนักเรียนเป็นข้อมูลสำคัญที่สะท้อนถึงแนวโน้มของวิชาชีพในอนาคต การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบความตั้งใจและปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความตั้งใจในการเลือกศึกษาวิชาชีพการพยาบาลของนักเรียนมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 6 ในเขตภาคตะวันออกเฉียง ในปีการศึกษา 2547 กับ 2553 โดยใช้ทฤษฎีการกระทำพฤติกรรมโดยเจตนา (Theory of Planned Behavior) เป็นกรอบในการศึกษา เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามที่คณะผู้วิจัยสร้างขึ้นตามกรอบทฤษฎีดังกล่าว ในเดือนธันวาคม 2547 และพฤศจิกายน 2553 จากนักเรียนมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 6 ในเขตภาคตะวันออกเฉียง ได้แก่ จังหวัดตราด จันทบุรี ระยอง ชลบุรี สระแก้ว ปราจีนบุรี ฉะเชิงเทรา และนครนายก วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การถดถอยเชิงพหุ (multiple regression) และ independent t-test

ผลการวิจัยพบว่ากลุ่มตัวอย่างในปีการศึกษา 2547 มีจำนวน 740 คน และปี 2553 มีจำนวน 733 คน รวมเป็นจำนวน 1,473 คน ในทั้ง 2 ปีการศึกษา โดยภาพรวมนักเรียนส่วนใหญ่มีความตั้งใจเลือกศึกษาวิชาชีพการพยาบาล แต่อย่างไรก็ตาม ทั้งนักเรียนหญิงและนักเรียนชายที่มีความตั้งใจเลือกศึกษาวิชาชีพการพยาบาลมีจำนวนลดลง และนักเรียนที่มีเกรดเฉลี่ยสูงขึ้นไปมีความตั้งใจเลือกศึกษาวิชาชีพการพยาบาลลดลง สำหรับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความตั้งใจเลือกศึกษาวิชาชีพการพยาบาลของนักเรียน พบว่าในทั้ง 2 ปีการศึกษา เจตคติต่อวิชาชีพการพยาบาลเป็นปัจจัยที่มีอำนาจทำนายเป็นอันดับหนึ่ง รองลงมาคือ การรับรู้ในความสามารถของตนเองที่จะเรียนวิชาชีพการพยาบาล ส่วนการคล้อยตามความเห็นของกลุ่มคนที่มีความสำคัญไม่เป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ นอกจากนั้น ยังพบว่าในช่วงระยะเวลาห่างกัน 6 ปีดังกล่าว นักเรียนมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 6 ในจังหวัดชลบุรีและปราจีนบุรีมีความตั้งใจในการเลือกศึกษาวิชาชีพการพยาบาล และมีเจตคติต่อวิชาชีพการพยาบาลลดลงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ในขณะที่นักเรียน ในจังหวัดสระแก้วและนครนายกมีความตั้งใจในการเลือกศึกษาวิชาชีพการพยาบาล และมีการรับรู้ถึงความสามารถในการศึกษาวิชาชีพการพยาบาลเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

โดยสรุป ผลการวิจัยบ่งชี้ว่าในช่วงปีการศึกษา 2547 ถึง 2553 มีการเปลี่ยนแปลงของ ความตั้งใจ และปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความตั้งใจในการเลือกศึกษาวิชาชีพการพยาบาลของนักเรียนมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 6 ในเขตภาคตะวันออกเฉียง ซึ่งสถาบันการศึกษาพยาบาลควรมีการศึกษาวิจัยในรายละเอียด รวมทั้งดำเนินการเสริมสร้างปัจจัยที่มีผลต่อความตั้งใจในการเลือกศึกษาวิชาชีพการพยาบาลในนักเรียนมัธยมศึกษาให้เพิ่มมากขึ้น เพื่อการแก้ไขปัญหาขาดแคลนพยาบาลวิชาชีพและเพื่อส่งเสริมการบริการทางการพยาบาลให้มีคุณภาพได้มาตรฐานอย่างทั่วถึงในทุกกระดับต่อไป

คำสำคัญ : ความตั้งใจเลือกศึกษา วิชาชีพการพยาบาล นักเรียนมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 6 ภาคตะวันออกเฉียง